

**TWEETALIG
ONDERWIJS
VOOR VVO,
HAVO & MAVO**

TWEETALIG ONDERWIJS: "A WINDOW TO THE WORLD!"

De wereld wordt steeds kleiner. Grenzen vallen weg. Internet maakt de wereld steeds toegankelijker. Vakantie in het buitenland is eerder regel dan uitzondering geworden en werken of studeren in het buitenland komt steeds vaker voor.

Skypen, e-mail/e-twinning, appen, instagram en chatten met vrienden en familie in het buitenland is gewoon geworden en via sociale netwerken zoals Facebook en Twitter maken wij nieuwe vrienden, veelal in verre landen. Voor dit alles is Engels bijna altijd de voertaal. Je hoeft niet eens naar het buitenland te gaan. Bijvoorbeeld alle masteropleidingen op de TU Delft. Enschede en Eindhoven worden uitsluitend in het Engels aangeboden en recentelijk stond in de Volkskrant dat ook op andere Universiteiten in Nederland Engels de voertaal is (circa 60% van de opleidingen). Naar voorbeeld van Nederlandse universiteiten voeren nu ook hbo-instellingen steeds meer het Engels in bij hun colleges. En zelfs wanneer dat niet het geval is, zijn literatuurlijsten veelal in het Engels. Het mbo biedt al enige tijd TweeTalige opleidingen aan zoals in de economische- en toeristische sector of bijv. het Airport College in Hoofddorp.

Het Haarlemmermeer Lyceum biedt een aantal uitdagende en interessante opleidingen aan, die aansluiten bij deze ontwikkelingen: het TweeTalig vwo (T-vwo) en sinds 2013 – 2014 ook het TweeTalig havo (T-havo) en de TweeTalige mavo (T-mavo). Het T-vwo bestaat in Nederland sinds 1989 en er zijn nu meer dan 130 vwo-scholen die TweeTalig Onderwijs, ook wel “bilingual education” genoemd, aanbieden. Er zijn nu landelijk 54 scholen met een T-havo-afdeling en 25 met een T-mavo-afdeling.

Het Haarlemmermeer Lyceum is officieel gecertificeerd als Senior TTO-school. Het Europees Platform heeft het TweeTalig aanbod op het vwo van klas 1 t/m 6 in de visitatie een zeer positieve beoordeling gegeven.

In het TweeTalig Onderwijs (TTO) wordt geleerd om in het Engels én in het Nederlands te denken en te spreken. Daarom wordt meer dan de helft van de lessen in het Engels aangeboden.

Aardrijkskunde heet “Geography”, biologie “Biology”, geschiedenis “History”, gymnastiek “Physical education”, informatiekunde “Information technology”, beeldende vorming, een combinatie van handvaardigheid en tekenen, heet “Art and Design” en theater “Theatre”. Natuurlijk wordt bij het vak Engels ook alleen Engels gesproken. Na het eerste jaar komen daar afhankelijk van de opleiding natuurkunde (physics), economie (economics) en scheikunde (chemistry) bij. In de brugklas is het percentage Engelstalige lessen ruim 60%. In deze lessen is de uitleg en alles wat je met elkaar en de docent bespreekt in het Engels.

De docenten die in het TTO lesgeven hebben extra opleidingen gevolgd om hun vak in het Engels te kunnen onderwijzen. De school beschikt over bijna 15 “native speakers”, docenten die geboren zijn in een Engelstalig land en daar hun opleiding hebben gevolgd. Zij verzorgen verschillende vakken waaronder geschiedenis en aardrijkskunde en natuurlijk Engels. Daarnaast heeft de school meerdere “near native speakers”, docenten die langere tijd in Engeland of andere landen waar men Engels spreekt hebben gewoond en gewerkt. Ook de vakken Frans en Duits beschikken over docenten uit de betreffende landen en bij deze vakken wordt in de klas alleen de taal gesproken (doeltaal=voertaal).

Er worden extra uren Engels gegeven om deze taal sneller en beter onder de knie te krijgen. Ook wordt ervoor gezorgd dat aan het eind van de derde klas alle leerstof in het Nederlands beheerst wordt en dat er ook geen achterstand is vergeleken met de leerlingen die vakken niet in het Engels hebben gehad. De docenten zijn hierin getraind. Zo is Engels geen “vreemde” taal meer!

In de Engelstalige lessen in het TTO wordt er met veelal authentiek Engelstalig lesmateriaal gewerkt zoals boeken, dvd's en internetsites. Er is een uitgebreide bibliotheek met boeken en tijdschriften beschikbaar. Denk daarbij aan "Time", "The Economist", "National Geographic" en "Guardian Weekly". Ook wordt in de lessen gebruik gemaakt van films, tv programma's en muziek. Behalve individueel wordt er in groepjes aan speciale opdrachten gewerkt. Er worden presentaties gehouden, alleen of samen met andere klasgenoten. Ook wordt er - al in de eerste klas - gedebatteerd in het Engels. Jaarlijks wordt deelgenomen aan de landelijke "Junior Speaking Contest", een wedstrijd in het houden van "speeches". Het thema dit schooljaar is "What broadens your horizon". Het Haarlemmermeer Lyceum heeft in de afgelopen jaren grote successen geboekt en behoort regelmatig tot de winnaars. Het is duidelijk: TTO is fun, er worden heel veel leuke en interessante dingen door de leerlingen gedaan. Vervelen is er ook dan niet bij. Het is een echte uitdaging. In het TweeTalig Onderwijs geldt: "The Sky's the Limit"!

TweeTalig Onderwijs betekent meer dan alleen lessen waarin Engels wordt gesproken. Door het internationale karakter is er ook veel aandacht voor landen buiten de Angelsaksische cultuur waar Engels de voertaal is. "e-twinning" waarbij onze leerlingen contact hebben met leerlingen in het buitenland via o.a webcams is hier een voorbeeld van. Allerlei onderwerpen zoals gewoonten, voeding en sport komen dan aan de orde. Onze leerlingen bezoeken met hun docenten Engelstalige (toneel)voorstellingen, workshops en musea. Rondleidingen zijn telkens in het Engels. Natuurlijk gaan we met 2 TTO op studiereis naar Engeland en er zijn in leerjaar 3 uitwisselingen met scholen uit andere landen waaronder Duitsland, Spanje, Denemarken, Tsjechië en Italië. Voor de leerlingen in 1 havo/vwo en 2, 3 vwo staat ook het vak Chinees op het lesprogramma. Alle leerlingen in het TTO houden voor al hun internationale activiteiten een digitaal dossier bij.

TTO IS FUN!

WHY CHOOSE BILINGUAL EDUCATION?

Er zijn veel redenen te noemen om voor het TTO in vwo, havo en mavo te kiezen. Argumenten zijn, dat het een groot voordeel biedt wanneer een studie in het buitenland wordt voortgezet, een tendens die alleen maar aan het toenemen is. Veel vervolgopleidingen zijn (gedeeltelijk) in het Engels. Steeds meer vervolgopleidingen, zoals Nederlandse universiteiten, hogescholen en mbo's bieden hun onderwijs in het Engels aan (Twente, Delft, Wageningen, Eindhoven). Ook komen er steeds meer puur Engelstalige opleidingen in Nederland, zoals de Roosevelt Academy in Middelburg en University College in Utrecht. Tevens vinden stages plaats in het buitenland. Het is vanzelfsprekend dat een "bilingual student" sterk in het voordeel is bij opleidingen en beroepssectoren zoals toerisme, de luchtvaartsector ("aviation"), het bedrijfsleven ("international business"), maar ook in de zorg of bij de politie. In bijna alle universitaire-, hbo- en mbo-opleidingen in Nederland geeft TTO voordeel. Uit onderzoeken bij verschillende studierichtingen is gebleken dat de meeste niet -TTO leerlingen het niveau Engels dat van hen werd vereist, te hoog vonden. Leerlingen die TTO hadden gevolgd gaven aan nauwelijks problemen te hebben. TTO maakt dus dat elke Tweetalige- leerling, een wereldburger kan worden!

DO YOU WANT A WORLD CLASS FUTURE?

Leerlingen die voor het TTO kiezen; hebben vaak een internationale belangstelling. Ze kijken uit naar een mogelijke baan in het buitenland, houden van reizen of hebben in het algemeen belangstelling voor internationale ontwikkelingen. Er zijn dus veel voordelen voor leerlingen die in de buurt van Schiphol wonen, dat zorgt voor veel internationale bedrijvigheid. In deze globale economie waar Nederland, een land van handel en kennis bij uitstek, een rol van betekenis wil spelen, kan een vergevorderde beheersing van het Engels alleen maar voordeel bieden. TTO leerlingen kiezen vaak in grote meerderheid voor vervolgonopleidingen in de natuurtechnische of commerciële sector. Het is duidelijk dat bilingual education veel verder gaat dan versterkt Engels.

Het Haarlemmermeer Lyceum is de enige school in Haarlemmermeer en omstreken die TTO aanbiedt met in de bovenbouw van T-vwo en T-havo het I.B. English. Daardoor wordt bijna hetzelfde hoge niveau van Engels bereikt als dat van een echte "native speaker". De leerlingen van T-mavo doen al in het voorlaatste jaar examens Engels en gaan in het examenjaar al op voor het havo-examen Engels. Take your chance!

TOELATINGS- PROCEDURE TTO

Wie kunnen zich aanmelden voor ons TweeTalige Onderwijs?

Je hoeft geen speciaal taalgevoel te hebben of extreme interesse in taal en literatuur, hoewel je geen hekel moet hebben aan lezen. Je hoeft ook niet een beetje Engels te kunnen spreken, maar het is natuurlijk geen nadeel als je dat kunt. Motivatie is minstens net zo belangrijk als capaciteit. Een TTO-leerling moet van uitdaging houden en verder geïnteresseerd zijn in andere culturen en wat er zoal in de landen van de wereld gebeurt. Het is onze ervaring dat leerlingen die echt graag TweeTalig Onderwijs willen, het ook kunnen. Leerlingen die een advies mavo, havo en vwo hebben en gemotiveerd zijn voor ons TweeTalig aanbod, zijn in principe toelaatbaar voor het TweeTalig Onderwijs. Na de aanmelding vinden we het belangrijk om in een gesprek nader met elkaar kennis te maken.

HET "IMMERSION CAMP" / DE ONDERDOMPELING IN DE ENGELSE TAAL

Vanaf de eerste dag wordt er -
eerst nog eenvoudig - Engels
gesproken in de klas.

Tijdens het "immersion camp", een introductiekamp van drie dagen, worden de leerlingen "ondergedompeld" in het Engels. Tegelijkertijd maken de TTO-leerlingen dan tijdens deze dagen kennis met elkaar en met het schoolleven op het Haarlemmermeer Lyceum. Er is een "immersion camp" voor de T-vo-, T-havo- en T-mavo-leerlingen. Het kennismaken met de klasgenoten vindt al vóór de aanvang van het schooljaar plaats door middel van een bijeenkomst, waarin de leerlingen ook met hun mentor kunnen kennismaken. Natuurlijk kunnen de leerlingen – zeker de eerste tijd – lang niet altijd in het Engels overal op antwoorden. Dat hoeft ook nog niet. Af en toe klinkt er heus nog wel een woordje Nederlands in de klas. Toch is het de bedoeling dat er al vanaf het begin Engels geschreven wordt, waarbij af en toe ook Nederlandse woorden in het schrift mogen worden gezet (een "glossary" of "word list"). Natuurlijk is er vanaf het eerste begin aandacht voor spreken, schrijven, lezen en luisteren in het Engels. Wanneer nodig maken docenten speciale begrippenlijsten in het Engels voor hun vak om de leerling te helpen.

Tweetalig Onderwijs went snel en aan het eind van het eerste jaar wordt er al heel aardig Engels gesproken en geschreven. Dat moet ook wel, want proefwerken en andere toetsen bij de vakken die in het Engels gedoceerd worden vinden in het Engels plaats.

Er is ook tijd voor ontspanning. In de loop van het eerste jaar zijn er allerlei activiteiten, zoals schoolfeesten, sporttoernooien en "High Tea's" met onder andere zelfgebakken "scones, cakes and sandwiches". Tijdens deze High Tea's vinden ook allerlei optredens en presentaties plaats rond een thema. Door het jaar heen organiseren we allerlei sporttoernooien en wordt ook meegedaan aan interscholair Nederlands kampioen geworden bij het cricket (tweede klas).

BEGELEIDING OP SCHOOL

Natuurlijk vraagt een TTO-opleiding goede begeleiding voor de leerling.

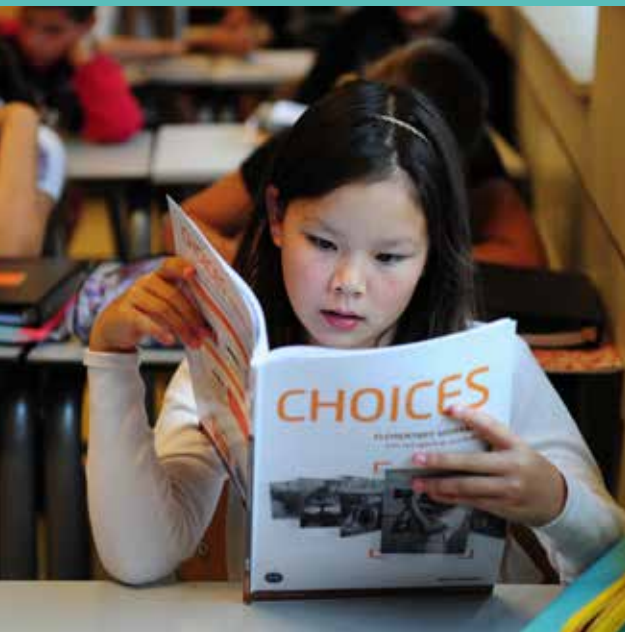
De mentor speelt hierbij een belangrijke rol. Deze begeleidt het hele jaar door de leerling en de klas. De mentor helpt de leerlingen leren hoe te studeren, hoe er huiswerk gemaakt kan worden en hoe een leerling zich het beste kan voorbereiden op proefwerken, presentaties etc. Verder zijn er voor de verschillende afdelingen of leerjaren teamleiders en coördinatoren. Zij houden zich bezig met leerlingzaken, curriculum en activiteiten. Op dit moment begeleiden leerlingen uit 4 en 5 T-vwo en 4 T-havo de brugklasleerlingen in het TTO als "peer buddies".

ONS LYCEUM EEN TWEETALIGE SCHOOL

Het landelijk netwerk voor TweeTalig Onderwijs heeft in 1998 onder leiding van het Europees Platform een officiële standaard voor TweeTalig onderwijs ontwikkeld. In oktober 2005 is de school officieel benoemd tot "TTO Junior School" voor het T-two en sinds november 2014 tot "TTO Senior School". Deze certificeringen betekenen dat de school in alle opzichten voor alle leerjaren voldoet aan de standaard van het Europees Platform en "Content and Language Integrated Learning" (CLIL).

De leerlingen hebben in 3 vwo het B2 niveau behaald van het Europees Referentie Kader (een internationale standaard voor taalbeheersing). Dit niveau is eveneens het niveau dat het Ministerie van Onderwijs eist voor het eindexamen Engels voor vwo leerlingen. Met andere woorden, na 3 jaar beheerst een leerling het Engels op hetzelfde niveau als een reguliere vwo na 6 jaar.

De leerlingen in 3 havo zijn dan op B1 (gelijk aan 5 havo) en de leerlingen in 3 mavo op A2+ (boven niveau 4 mavo) dus ook deze leerlingen zijn veel verder dan hun leeftijdsgenoten.

In alle leerjaren wordt er extra aandacht besteed aan vaardigheden zoals spreken in het openbaar, presenteren, debatteren, enz. Het Europees Platform geeft voor bepaalde activiteiten subsidie aan de school en bewaakt de kwaliteit van de inhoud van het TTO-onderwijs en de voorwaarden waaronder het curriculum ingevuld wordt.

Na de onderbouw gaan de leerlingen in alle afdelingen door met het "senior program" TTO in de bovenbouw. Een aantal vakken, waaronder lichamelijke opvoeding en maatschappijleer wordt in het Engels aangeboden en de leerlingen schrijven hun profielwerkstuk in het Engels. Ook worden in de bovenbouw vakken aangeboden zoals "Awareness", "Global Perspectives" en "Theory of Knowledge". Tevens volgen de leerlingen in de havo en het vwo het geïntegreerde vak Engels / I.B. English. I.B. staat hier voor "International Baccalaureate", waarin uiteindelijk examens afgelegd worden. In dit curriculum komen o.a. "Literature", "Language and Mass Media" en "Language in a cultural context" aan de orde. De lessen worden veelal gegeven door native speakers. De leerlingen verlaten uiteindelijk de school met een certificaat I.B. English dat internationaal wordt erkend en een certificaat "TTO Senior School" (uitgegeven door het Europees Platform). Natuurlijk hebben ze ook een goed cijfer gehaald voor het gewone examen Engels voor havo of vwo. Een mavo leerling legt het havo examen Engels af en heeft daarnaast de mogelijkheid om een extra taaldiploma te halen. Dit biedt de leerling veel voordelen na het examen.

Ook wordt in het bovenbouwprogramma veel aandacht besteed aan internationalisering en globale ontwikkelingen en er wordt een dossier bijgehouden van alle internationale activiteiten. Een belangrijke activiteit is mogelijke deelname van leerlingen aan een ééndaagse Mini United Nations in Den Haag of Leiden ("Minimun"), waarbij internationale standpunten van alle landen, die lid zijn van de United Nations, in de Engelse taal aan de orde komen. Ook maakt de school nu onderdeel uit van "Thimun", een 5-daagse U.N. bijeenkomst voor scholen van Voortgezet Onderwijs uit verschillende landen. (The Hague International Model United Nations). Verder kunnen leerlingen deelnemen aan Engelstalige debattoernooien in binnen en buitenland met andere TTO scholen en natuurlijk zijn er internationale stages.

Ons I.B. English wordt gedoceerd volgens de richtlijnen van het IBO in Genève, een internationale organisatie zonder winstbejag, opgericht in 1968 en geallieerd is aan de UNESCO. Deze organisatie zorgt voor de standaarden voor internationale opleidingen over de hele wereld. Ongeveer 900.000 leerlingen in 3.072 scholen in 139 landen worden opgeleid volgens de I.B. normen. Een I.B. cursus leert leerlingen om 'kritische denkers' te worden, die zelfstandig in staat zijn om hun eigen leerdoelen te formuleren en te reflecteren op hun prestaties. Door nadruk op vakoverstijgende kennis en een naar buiten gerichte visie, worden leerlingen gestimuleerd om te denken met een bredere blik op de wereld om zich heen. Het I.B. sluit naadloos aan bij de manier van leren en werken op Nederlandse universiteiten en natuurlijk in het buitenland.

RAPPORTEN, ELEKTRONISCHE LEEROMGEVING & WEBSITE

Tijdens het schooljaar krijgt een TTO-leerling niet alleen cijferrapporten, maar worden ook de werkhouding ("attitude") en de vorderingen in het Engels ("use of English") bijgehouden. Hiervoor is een speciale "dream report card" ontwikkeld. De school beschikt verder over een geheel vernieuwde website, hierop is veel over het TTO te vinden. Ook via Facebook wordt veel verslag gedaan van alle activiteiten. Docenten en leerlingen communiceren met elkaar via de elektronische leeromgeving ("Magister"). Dit middel stelt de school ook in staat om in één keer alle leerlingen digitaal te informeren. Ouders en leerlingen kunnen te allen tijde via internet hun behaalde resultaten en hun huiswerk inzien op Magister. In deze omgeving kunnen ook absenties en bijvoorbeeld te laat komen worden ingezien.

WAT KOSTEN BILINGUAL EDUCATION EN HET IB ENGLISH?

Voor de TTO-programma wordt een extra ouderbijdrage gevraagd. Voor het schooljaar 2017-2018 is het bedrag gesteld op € 475,- voor elk leerjaar van T-vwo, T-havo en T-mavo. Hiermee bekostigt de school de extra lessen, het immersion camp, de buitenlandse reizen, high tea's, diverse excursies en extra lesmaterialen zoals, hand-outs, boeken voor de speciale TTO bibliotheek, cd-rom's en andere educatieve materialen. In de bovenbouw worden daaruit de extra kosten voor de verschillende examens (o.a. Checkpoint in 3 tto en I.B. English) bekostigd.

DE LESSENTABEL BRUGKLASSEN

Vakken aangeboden in uren	T-VWO 1e jaar		T-HAVO 1e jaar		T-MAVO 1e jaar	
	Ne	Eng	Ne	Eng	Ne	Eng
Nederlands	4		4		4	
English/Engels		5		5		5
Frans	3		3		3	
Chinees	2		2			
History/geschiedenis		2		3		3
Geography/aardrijkskunde		2		3		3
Biology/biologie		2		3		3
Wiskunde	4		4		4	
Art & Design/Beeldende vorming		2		2		2
Physical Education/ lich. opvoeding		3		3		3
Theatre/theater		2		2		2
Information Technology/informatiekunde		1		1		1
Tutor hour/ mentoruur		1		1		1

Voor de onderbouw van de verschillende afdelingen wordt het aanbod van vakken uitgebreid. Dit gebeurt als volgt:

- in klas 2 havo en vwo komen de vakken Duits en natuurkunde (Physics) erbij en in mavo economie (Economics).
- in klas 3 havo en vwo worden vervolgens economie (Economics) en scheikunde (Chemistry) toegevoegd.

INFORMATIE

DONDERDAG 19 JANUARI 2017

Algemene informatieavond op de Baron de Coubertinlaan voor vwo, havo en mavo, aanvang 19.00 uur (alleen voor ouders).

DINSDAG 24 JANUARI 2017

Speciale informatieavond op de Baron de Coubertinlaan over het TweeTalig vwo, havo en mavo, aanvang 19.00 uur (voor ouders en leerlingen). Er zijn dan ook minilesjes. Alle informatieavonden vinden plaats in de aula van de school.

DINSDAG 31 JANUARI EN WOENSDAG 1 FEBRUARI 2017

"Open Huis van 18.30 tot 21.00 uur. Alle docenten zullen aanwezig zijn, waaronder ook alle "Native Speakers".

Meer informatie over het TTO is te verkrijgen bij de heer A. Wellerdieck, teamleider van het TTO leerjaar 1 en mw. E. Sartori, coördinator TTO leerjaar 1.

Bel naar 023-5631644 of mail naar a.wellerdieck@haarlemmermeerlyceum.nl of e.sartori@haarlemmermeerlyceum.nl

HAARLEMMERMEERLYCEUM.NL

Haarlemmermeer Lyceum

Locatie Baron De Coubertinlaan

Baron De Coubertinlaan 2

2134 CG Hoofddorp

T 023 - 563 16 44

